

Chemarea

Tinerimei Române

ABONAMENT ANUAL:
Pe un an.....Lei 180—
Pe un jumătate an.....Lei 100—
Autorități și instituțiuni.....Lei 500—
In streinătate dublu.

ANUNȚURI DUPĂ TARIF SE PRIMESC
LA ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
CLUJ, STRADA REGINA MARIA No. 19

REDAȚIA:
Cluj, Strada Regina Maria Nr. 36. — Telefon: 7-00
ADMINISTRAȚIA:
Cluj, Strada Regina Maria Nr. 19. — Telefon: 10-06

Mărețul congres general al „Chemării Tineretului Național-Țărănesc”, din Ardeal, Banat și Bucovina.

Strânși uniți sub steagul partidului dlui I. Maniu tineretul reprezentând 1500 intelectuali și 72.000 voinici ai satelor organizați, pune temelie impozantă viitoarei acțiuni de încheiere sufletească și de luptă a tineretului pentru realizarea integrală a principiilor național-țărănești.

In ziua de 28 August a. c. a avut loc în capitala Ardealului, o impozantă manifestație politică a tineretului, în care s'au desăvârșit crezurile făurite în lupta de zece ani și s'au înjghebat principiile de bază cari vor constitui de azi înainte catehizmul moral și politic al conducătorilor de mâine ai țării. Tinerețea cu avântul ce-o caracterizează, cu idealismul acestei vârste, s'a sezlizat de ritmul vremii înțelegându-și rosturile sale în procesul marilor prefaceri cari frământă întreaga viață de stat a României întregite.

Totdeauna în epocile de mari prefaceri ale istoriei popoarelor tineretul a purtat în suflet idealul reînnoirii, alimentând credința în desăvârșirea vieții, pentru înfăptuirea unor zile mai bune, a unei societăți mai bune, a unei societăți mai generoase mai tolerante și mai morale.

Când în jurul nostru, se preconizau sisteme aducătoare de răsmeriță și blesteme, când sufletul curat al unui popor harnic și muncitor și când drepturile sale legitime erau trecute cu ușurință la periferia ocupațiilor mărunte, când conștiința valorilor morale se topea într'un scepticism deprimant, acuma apar caprin minune „Chemăriștii” cu limbile de foc ale entuziasmului tineresc, pătrunzând spre a nimici templele murdare ale zarafilor de eri.

Mojiunea adusă cu mare înflăcărare sintetizează astfel într'o matură cugetare politică, precizând într'un sistem bine încheiat, idealurile noii generații.

Cum a decurs congresul.

Dela început și până la sfârșit congresul chemăriștilor a decurs într'o atmosferă ridicată și adevărat înălțătoare. Chestiunile puse în discuție, în scurtă vreme au fost elucidate. De o rară putere impresionantă au fost rapoartele delegațiilor din județele Ardealului, Banatului și a Bucovinei. Ele au avut harul să ne creieze un tablou clar despre ceea ce se petrece acolo, sub farmecul principiilor național-țărănești. Ele au avut harul să reliefeze avântul tineresc și impozant cu care se organizează mândri voinici ai satelor noastre.

În istoricul „Chemării” evenimentul din 28 August va rămânea mult timp acel far luminător după care se vor orienta mult timp generațiile tinere din țara noastră.

CONGRESUL.

La orele 3 d. m. președintele „chemăriștilor” dl Dr. V. V. Tilea, deputat, deschide ședința salutând pe delegații provinciilor. Între cei prezenți notăm:

Dr. Avram Ursuțiu (jud. Arad), Andreia (jud. Alba), dr. Enea Popovici (jud. Bihor), dr. Gh. Stoicu și căpitan în retragere A. Bărcă (jud. Caraș), dr. Victor Cornea (Făgăraș) dr. I. Ceușianu deputat, (jud. Mureș) dr. Tudor Dan și dr. Nicolae Petri (jud. Năsăud), dr. Iuliu Coroianu, deputat, dr. Filep Sever și dr. I. V. Pop (jud. Sălaj), dr. Lucian Bretan și ing. Gh. Filip (jud. Satu-Mare), dr. Pompiliu Simionetti deputat și dr. Ioan Popa (jud. Sibiu), Mureșan Popa și Cornia Valeriu (jud. Someș), dr. Zaharia Boila (jud. Târnava-Mare), dr. Ioan Subțire și Vasile Nedeleu (jud. Timiș-Torontal), Sabin Cioară, dr. Hada, Oprea Ioan, Mureșan Aurel, Simeon, Cristea și A. Chicuicașiu jud. Turda), dr. Alvirescu deputat (Bucovina), dr. V. V. Tilea, dr. Adam Popa, Ioan Martalogu, dr. Aurel Buteanu, dr. Sabin Mureșan, ing. V. Salvan, dr. A. T. Mureșan, I. T. Mureșan, Basil Târnoveanu, Petru Bortș, Hariton Moldovan, Liviu Hulea, Gh. Giurgiu, Romul Simon, dr. Victor Peteanu, V. Chețan, Vasilie

Vertan, Petre Țuțea, F. Cosma, Ioan Căndea, Corneliu Albu, Iosif Pogăceanu, prof. Ovidiu Vassu, Victor Mureșanu, Vasilie Micu, Ioan Siroda, Gh. Drăgoiu, dr. Munteanu Ludovic, I. A. Cioară, Zaharia Pop, dr. Victor E. Pop, etc., etc. reprezentanți ai conducerei centrale și ai organizației orașului și județului Cluj. Afară de acești delegați au mai participat o mulțime de tineri „Chemăriști” din provincie și localitate.

Patronul congresului.

Ședința a decurs sub patronajul neobositului luptător și vicepreședinte al Adunării Deputaților dl Dr. Emil Hațieganu, care după ce a fost salutat de către dl Dr. V. V. Tilea, a pronunțat următoarele prea frumoase cuvinte:

Dlor Chemăriști! Am primit invitația dlui Tilea de a fi prezent în mijlocul Dvoastră la această consfătuire, cu bucuria de a mă vedea în rândul acelor luptători, cari în 1926 alăturându-se lângă ostașii de mai înainte ai partidului nostru, au devenit oei tineri chemăriști, cari în vremuri de cumpănă formează izvorul providențial și nesecat al energiei neomului nostru; străjeri și păzitori cu sfințenie ai comorilor adunate cu grijă și strădanie de către strămoșii noștri.

Prezența Dvoastră aicea, grija cu care ve-ți discuta problemele, cari vor da o înfățișare cu totul nouă luptelor de până acuma fac suficientă dovadă că ați înțeles deplin chemarea vremii. Prin acțiunile Dvoastră de până acum și prin faptele pe cari le veți mai duce la îndeplinire ați săvârșit un act politic, care va rămâne în istoria politică a vremurilor de după Unire.

Datoria Dvoastră este ca să muncii fără preget pentru statornicirea dreptății și pentru combaterea abuzului și a ilegalității. Să țineți legătura strânsă cu masele populare și să vă apropiați de ele cu inimă caldă și frățească, căci ele sunt țaria țării noastre. Poporul nostru este ca o mare adâncă a cărei spasmiuri în timp de furtună pot să sdrobească cele mai puternice construcții navale. Rolul dv. este de a fi întotdeauna cârmacii

admirabili și credincioși ai acestor nave.

Trebuie să treziți în popor acele sentimente cari întăresc și chează existența unei țări. Cu sufletul vostru idealist și cu inima voastră neuzată de decepții și neajunsuri sunteți cei mai apți pentru aceasta misiune.

Veți organiza tineretul dela sate care vă așteaptă pentru a se înregistra sub steagul vostru. Prin aceste noi organizații vom desăvârși acea forță care va rezista tuturor salturilor precăzite de dăburile necurate ale întunerecului.

Să mai credeți, poate simți prea adânc importanța momentului, când rog pe cel Atotputernic să vă întărească voința ca din hotărârile Dv. să încolțească noi îndemnuri spre jericirea și înălțarea neamului nostru.

Cuvintele calde ale dlui Emil Hațieganu, deslănțuiesc un ropot de aplauze din partea asistenței.

Istoricul „Chemării” expus de dl deputat V. V. Tilea:

Într'o scurtă, dar foarte concisă și sugestivă vorbire președintele „Chemării” descrie trecutul prin următoarele:

Într'un moment de grea încercare pentru principiile democratice și pentru partidul național a răsărit spontan, fără nici un amestec dela centru, reacțiunea morală a tineretului din Ardeal, Banat și Bucovina, dând naștere la generația „Chemării” sau cum a numit-o președintele nostru, iubit d. Iuliu Maniu, „generația din 1926”.

Această generație a luptat din idealismul cel mai curat urmărind o singură ținută; binele țării. În scurtă vreme am devenit o falangă puternică, reușind prin atitudinea noastră să țintuim la stălpul infamiei pe conștientii populare, sfărâmand idolii falși și nevrednici de iubirea unui neam bun, blând și curajos, deschizând astfel lupta contra adversarilor și a jandarmilor. Am adus astfel un mare sprijin partidului nostru fapt care n'a rămas nerelevat și a fost caracterizat cu măgulitoare cuvinte de către d. Vaida-Voevod în discursul său dela Senat.

Dușmanii ne-au învinuit că suntem o forță destructivă, dar cine vrea să ne complete edificat asupra activității

Comerțul nostru de cereale și desfacerea disponibilităților de produse agricole.

În sfârșit ne vedem recoltate produsele solului, în care ne-am pus toată nădejdea salvării situației noastre economice. Agricultorii dispun de o recoltă în valoare de cca unasută miliarde de lei. Ei înșiși au nevoie de cca jumătate din această cantitate, restul stă la dispoziția altor consumatori interni și externi, zicem în valoare de 25 miliarde pentru consumatorii interni, iar 25 miliarde pentru cei externi. Cum vor ajunge disponibilitățile dela producător la consumator, acesta-i rolul comerțului. Comerțul va cerceta, unde se află disponibilități, asemenea consumatorilor, cari au nevoie de produse disponibile. El le va cumpăra dela producător și le va vinde consumatorului. Până aici e în regulă. Cu atât mai rău însă ceea ce urmează: desfacerea.

Dificultatea desfacerii constă în următoarele:

- 1) În stabilirea prețului, cu care să se cumpere recoltele dela producător, ținând seama, că în lipsă de ceretări agricole, la noi nu se poate cunoaște, care este prețul de cost al cerealelor, care este prețul minim, sub care, dacă vinde agricultorul, înseamnă, că vinde cu pierdere.
- 2) Aflarea debușurilor, pentru a ști imediat în care direcție, să se îndrepte disponibilitățile de cereale.
- 3) Cunoașterea celor mai avantajoase debușuri pentru desfacerea disponibilităților, căci aceste, cari în materie de schimb reprezintă cererea, este singurul factor, care formează prețul cerealelor, având în vedere lipsa totală de organizare a agricultorilor în privința valorizării produselor lor.

Prima dificultate cade în sarcina agricultorilor, celelalte două în sarcina comerțului, dar toate trei în dauna agricultorului.

Agricultorul stă pasiv față de toate lucrurile de valorizare produselor sale. Cu el se întâmplă cele ce se întâmplă, dar el nu știe reacționa.

Comerțul nostru — și aici vom înșira și statul, în măsură în care se amestecă în lucrările de desfacerea produselor agricole, — ca orice ființă sau instituție tânără și neexpertă, cunoaște doar articolul întâiu din legea economică a comerțului: câștigul este diferența dintre prețul de cost și cel de vânzare. Cu cât este mai mare ecartul dintre aceste două prețuri, câștigul va fi cu atât mai mare. Caută deci să cumpere cu prețul cel mai jos posibil, mai mult chiar, cu un așa preț, că oricare ar fi prețul de vânzare, numai mai mare să se poată fi. Că ce va fi cu vânzarea, când și cu ce prețuri, aceasta nu o mai știe. Aceste sunt întrebări, la care chiar așa nu știe să răspundă, precum nu știe nici agricultorul.

Cari sunt urmările acestor duble ignoranțe: ignoranța agricultorului de a-și calcula prețul de cost, și ignoranța comerciantului de a căuta dinainte debușurile?

Comerciantul va apăsa prețul de cumpărare la limita minimă posibilă, agricultorul va vinde cu prețul, pe care îl poate obține, și vorbind din experiența ultimilor ani, cu preț sub cost. Fratele comerciant își ruinează fratele plugar desorientat complet.

Comerciantul însă va avea o bază de calcul pentru formarea prețului de vânzare: cel de cumpărare. Imediat, ce i-se oferă un preț mai bun decât acesta, el va vinde indiferent cui. El însă câștigă deocamdată din această afacere. E clar, că acest câștig nu a fost din prețul, cu cât a vândut mai scump, ci din diferența, cu care a cumpărat mai ieftin, adică din partea cuvenită producătorului.

Această operație însă o face atât timp, până ce nu și-a rurnat pe fratele său plugar complet. Odată micit acesta, și-a tăiat și sursa de venituri, și-a tăiat creanga de sub picioare.

Agricultorul însă mai e și un consumator și încă în număr respectabil de cca 15 milioane. Trebuințele acestora, fie aceste cât de minime, sunt satisfăcute tot de comerțul mijlocilor. Câștigul mijlocirii se revine tot comerțului. Câștigul este în raport direct cu posibilitățile de primire ale păturii agricole. Sărăcitatea aceasta prin valorizarea proastă a produselor sale, i-se taie sursa de câștig comerțului. Aceasta-i creanga de sub picioarele comerțului.

Că aceasta este așa, ne-o dovedește îndeajuns realitatea. Producția mare îmbogățește comerțul, binevalorizată îmbogățește pe comerciant și pe agricultor deopotrivă. Agricultor bogat este deuseul cel mai bun al produselor industriale și posibilitatea de câștig a comerțului.

Agricultor provăzut cu toate uneltele de exploatare, va putea produce mai mult, va putea scoate din pământul său un randament mai mare, prisosul căreia va fi destinat lin nou comerțului.

Câștigul realizat din produsele agricole, agricultorul îl va reîntra în industria și comerțului, pentru a se prevedea cu toate cele necesare, fie uneltele agricole, fie trebuințele casnice.

Dupăcum am văzut mai sus, azi surplusul de produse agricole, care este destinat comerțului, valorează cca 50 miliarde. Aceasta sună se reîntra în industria și comerț, realizându-i un profit de cel puțin câte 10—10%, adică câte 5—5 miliarde. Și aceasta posibilitate de câștig se poate mări îndoit, întreit, sau chiar mai mult. Depinde aceasta de chibzuința comerțului și a statului, care este chemat, să reglementeze comerțul, și să pună frână unor comercianți mai fără milă și considerație față de agricultor și patrie.

Se desprind din cele de mai sus următoarele:

1. Agricultorul, în faza actuală de organizare primitivă a producției agricole, este aservit speculei și la discreția comerțului de cereale.

2. Producătorul prin consecință nu știe nici care este prețul minimal, sub care nu-i este permis, să vândă, fără a se ruina.

3. Comerțul nostru actual este asemenea desorientat și nu a știut încă, să-și creieze debușurile dinainte, el stă la discreția acestora ca și agricultorul, din care cauză neștiind, cum va putea vinde, are o singură tendință: de a cumpăra cât mai ieftin, neținând seama, că eventual cu prețurile ce oferă, ruinează pe agricultor.

4. Piața mondială (internă și externă) speculează și ea la rândul ei aceasta desorientare dublă și oferă cele mai ridicole prețuri pentru produsele noastre agricole.

5. Piața câștigă din aceasta desorganizare, dar numai în detrimentul agricultorului, căci comerciantul își asigură venitul.

Se impune deci, — și acesta-i rolul statului și al instituțiilor comerciale, — să se creieze raporturi mai umane și mai patriotice între comerțul de cereale și agricultori. Comerțul, să desfacă cerealele cu prețuri, cari să asigure compatrioților lor agricultori asemenea un câștig oarecare și aceasta prin vânzarea cât mai bună a produselor, având în vedere, că consumatorul, suportă mai ușor diferența de preț, căci aceasta diferență se repartizează la consumator pe zi (dacă plătește pâinea cu 8, sau cu 10

lei, aceasta la un industriaș, care câștigă sute pe zi, înseamnă cel mult 1% și nu pe cantitatea, ca la producător, pentru care cele 2—300 lei la chintal înseamnă o valorizare mai

bună cu 20—30%. În felul acesta deveni productiv comerțul de cereale. Altfel el este numai un parazit al trupului agriculturii.

Băndeanu.

Sir Philippe Snowden.

E un nume care până mai ieri nu depășea limitele unei celebrități insulare dar care actualmente, deținând rolul principal la conferința dela Haga, prin atitudinea lui a ajuns o mare figură europeană: Sir Chamberlain poate fi cu drept cuvânt gelos dar ceea ce rămâne semnificativ e că, în fața atitudinii dlui Snowden, Anglia partidelor politice a dispărut, jărând loc unei țări cu bugetele grevate de cheltuieli cari în curând vor deveni insuportabile, o Anglie unitară și prudentă care o clipă numai dacă și-ar pierde cumpătul în politica ei continentală și colonială ar fi o ruină și care e hotărâtă să evite cu orice preț eventualele surprize ce-ar rezulta pentru ea din aplicarea planului Young.

Diplomații și financiarii adunați la Haga au primit o bună lecție de intransigență politică. În fața unei triste situații a țării sale dl Snowden nu a admis nici un compromis ci a cerut integral suma la care Anglia se simte îndreptățită. Dsa a apărut magistral trei puncte:

1. Limitarea reparațiilor în natură.
2. Acordarea fracțiunii reconștitivă a viitoarelor anuități germane în folosul Marii Britanii.

3. Adăugirea sumei de 48 milioane mărci la suma totală anuală acordată de planul Young Angliei, asupra ansamblului vărsămintelor Reichului.

Punctele 1 și 2 au fost volens, nolens primite întrucât s'a înțeles în cele din urmă că Anglia, țară industrială, are nevoie de bani pentru că să poată satisface Statele Unite și nu de produsele industriei germane. Punctul 3 a fost însă un centru nervos. Aici dl Snowden a bătut cu pumnul în masă, a izbucnit în termeni rurali, neuzitați în astfel de împrejurări, stărnind panică în rândurile diplomaților celor patru puteri cari acceptaseră planul Young.

Noi vedem în atitudinea D-lui Snowden pe politicianul care încearcă reabilitarea patriei sale. Planul americanului Young pare a avea u-

nele dedesubturi cari nu vor întârzia să iasă la iveală... Sume mai mici de primit decât prin planul Daves: un șomaj mereu în creștere și o apăsătoare datorie externă sunt tot atâtea cauze cari ar putea contribui — crede-se — la subminarea imperialismului britanic. Iată de ce planul Young ni se pare o primă lovitură fărâșită pe care Americanii caută să i-o dea fostei Metropole.

Glusul dlui Snowden — și după ce presa engleză întreagă — a respins categoric subminările youngeriene. Am asistat la Haga la un duel între Franța și Anglia din care prima nu are decât de pierdut, izolându-se și mai mult pe continent, lângă o Germanie care se reface vertiginos.

Aceasta e numai o slabă introducere la opera lui Snowden. Ea a făcut să dispară multe iluzii pe cari dl Briand încearcă să clădească pacea eternă.

Atitudinea dlui Snowden va fi o răscruce a politicii mondiale, creatoare de noi constelații politice și lichidare a unor legături cari de mult se știau că nu mai sunt sincere.

Londra a rămas și pe mai departe Mecca politicii mondiale. Flota britanică, pe care se răzima dl Snowden când a înfruntat majoritățile la Haga, a demonstrat că Anglia nu înțelege să cedeze nimic nici junckerismului expansiv și nici burgheziei răscopale europene și că își permite sfidarea Europei întregi, știind că pentru ea primejdia nu poate veni deocamdată decât din fundurile cenușii ale Răsăritului.

Planul Young l-a făcut pe dl Stresemann să fie mai prudent și pe dușmanii mării Britanii să priceapă că încă nu e timpul.

În lumina acestor considerații conferința dela Haga a făcut din dl Philippe Snowden un mare erou național și o temută figură politică.

Vremea tiraniilor diplomatice încă n'a dispărut.

Drăgan Corneliu.

Primăria Municipiului Cluj.

No. 18792/1929 cons.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință generală, că licitația publică pentru tabloul de distribuție necesară Uzinelor Electrice publicată sub No. 15432/1929 cons. pentru 12 Septembrie a. c. se amână pe ziua de 31 Octomvrie 1929 ora 11 a. m.

Cluj, la 21 August 1929.

Anunț.

Domnii licențiați în drept din Ardeal și Banat cari doresc a intra în serviciul Poliției, pot să-și depună cererile până la data de 10 Sept. a. c. la Inspectoratul Regional de Poliție Cluj.

Cețiți și răspânziți
CHEMAREA

Crema de față „Fortuna”
Albește ca spuma
Te face frumoasă
Ca o zână crăiasă
O poți afla întotdeauna
La Farmacia „Fortuna”.

Cereți și prin postă dela Farmacia „Fortuna”, Cluj, Piața Unirei 33.

Aviz. Orice manuscrise se vor trimite pe adresa ziarului „Chemarea”, Str. Regina Maria 36. (Tipografia Națională) Cluj. Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază. Redacția.

Caut o doamnă mai în vârstă care posedă limba germană, română și franceză, știind să cânte și la pian pentru a conversa și instrui un băiat de 14 ani.

Oferte: F. Renner Str. Regală 25. Cluj.

Redactor responsabil:

Dr. A. T. MUREȘAN